

Suiaassuseqatiminnik atoqateqartartut kommuunip allaffiani aappariittut nalunaarsorneqaannartarnerannut taarsiullugu oqaluffimmi katissinnaanngornissaat sulissutigeqqullugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inatsisartunut ilaasortap Justus Hansenip suaassuseqatiminnik atoqateqartartut pillugit pingaarutilimmik sammineqarisullu pillugit siunnersuuteqarpoq. Siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuummini erseqqissarpaa katinneq oqaluffimmi katinneq imminnut ataqatigiittut inuppassuaranit isumaqarfigineqartartoq, kisiannili inuiaqatigut aalajangersimasut, tassalu suaassuteqatiminnik atoqateqartartut, allatuulli oqaluffimmi katinnissamut periarfissaqanngillat. Siunnersuuteqartup siunnersuutigaa iliuseqartoqartariaqartoq, suaassuseqatiminnik atoqateqartartut oqaluffimmi katissinnaanngortinniarlugit.

Suiaassuteqatiminnik atoqateqartartut oqaluffimmi katissinnaalernissaannut tunngatillugu apeqqut Inatsisartut ukioq manna upernaakkut ataatsimiinneranni annikitsumik sammineqarpoq. Pineqartut inatsisit tungaasigut inissisimanerat taamanikkulli allanngortinneqanngilaq, taamaattumillu manna tikillugu suaassuteqatiminnik atoqateqartartut sulii oqaluffimmi katissinnaannginnerannut tunngatillugu naatsumik nassuiaateqassaanga.

Suiaassuteqatiminnik atoqateqartartut aappariilernerannut tunngatillugu ullumikkut inatsit atuuttoq tassa Kalaallit-nunaanni inooqatigiinnissamut nalunaarsorneqarneq pillugu inatsisitigut aalajangersagaq 1996-imeersoq. Inatsimmi tassani suaassuteqatiminnik atoqateqartartut inooqateqarnissamut inatsisitigut pisussaaffilimmik nalunaarsorneqarnerannut periarfissatigut naleqqusarneqarput, allatut oqaatigalugu akisussaaffiit Kalaallit-nunaannit sulii tiguneqanngitsut pillugit aalajangersaanerit qallunaat inatsisitigut oqartussaaffiisa iluanni sulii inissisimapput.

Inatsimmi paragraf 1-imi allaqqasoq tunngavigalugu inuit marluk suaassuteqatigii aappariittut nalunaarsorneqarsinnaasut. Aalajangersakkami tassani inuit suaassuteqatigii marluk piginnaatitaaffiisigut qummut killinga erseqqissumik aalajangersaavigineqarpoq. Taamaattumillu oqaluffeqarnermut tunngasut Kalaallit-nunaannit tiguneqaraluarpataluunniit, Kalaallit-nunaanni ilagiit suaassuteqatiminnik atoqateqartartut oqaluffimmi katitissinnaassanngilaat. Kalaallit-nunaanni ilagiit qallunaat ilagiivinut ilaapput, taamaattumillu qallunaat oqaluffeqarnikkut ilageeqarnikkulli inatsisaasa ataanni inissisimallutik, taamaattumillu Kalaallit-nunaanni aappariittut nalunaarsugaanermut inatsisitigut aalajangersakkat 1996-imeersut taamatut inissisimallutik. Taamaattumik ullumikkut oqaluffimmi pilluaaqaanikkut inatsisitigut nalunaarsuganngorsinnaaneq ajornarpoq, taamaallaat oqaluffimmi katinnikkut inatsisitigut nalunaarsuganngortoqarsinnaammat.

Kisiannili aappariit tamarmik aappariittut inooqatigiittut nalunaarsorneqarsinnaapput. Tamatuma kingornatigut palasi qinnuigineqarsinnaavoq oqaluffimmi pilluaqquneqarnissamik. 2005-imi Biskoppip biskoppeqatini suleqatigalugit naalagiarnerup nalaani pilluaqquneqarnermut tunngatillugu qanoq periuseqartoqassanersoq aaqqiissuteqarfigaat. Malitassat taakkua palasit suaassuteqatiminnik atoqateqartartut pilluaqquneqarnissaannut suleqataaniartut ikiorniarlugit pilersinneqarput, tassami naalagiarnerup nalaani maannamut akuerisanik malitassanik suli pilersitsisoqarnikuunngilaq. Taamaakkaluartorli suaassuteqatiminnik atoqateqartartut oqaluffimmi palasimillu pilluaqquneqarnissartik pinngitsoorani pisussatut piumasaqaatigisinnaanngilaat. Aappariit inooqatigiittut nalunaarsorneqarsimasut malinneqarsinnaasumik aaqqiineq tunngavigalugu naalagiarnerup nalaani pilluaqquneqarnissaannik suliaqarnissaq pillugu palasip nammineerluni akuersineratigut pisussaavoq, tassa palasit nalunneqatiginnissutikkut immikkut ittumik illersugaammata.

Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut isumaqarput oqallinnermi matumani erseqqissaatigissallugu pingaaruteqartoq tassaasoq Ilagiinnut kiisalu inooqatigiittut nalunaarsuinermit tunngatillugu nalunaarusiaq saqqummeqqammersoq. Nalunaarusiaq ataatsimiititaliamit Det danske Kirkeministeriumimit pilersinneqarsimasumit suliaavoq. Nalunaarusiami allaqqavoq aammattaq qallunaat Ilagiivisa akornanni suaassuteqatiminnik atoqateqartartut pisinnaatitaaffii pillugit oqallinneq maannakkut sammineqaleruttortoq, aammalu innuttaasut akornaniinnaanngitsoq aammalu ilaatigut apeqqutit siunnersuuteqartup siunnersuumminut ilaatitai soqutigineqarlutik. Ataatsimiititap innersuuteqarneratigut nalunaarusiaq tusarniutigineqartut nassiunneqarpoq, pissanganarporlu tamatuma kingornatigut apeqqut taanna pillugu qanoq iliortoqarumaarnersoq.

Siunnersuuteqartoq isumaqarpoq suaassuteqatiminnik atoqateqartartut inooqatigiinniarlutik aalajangersimasut ullumikkut pisinnaatitaaffitsigut periarfissaasa annertusisinneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut suliakkerneqassasut. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisuniit nalunaarutigineqassaaq tamanna ilageeqarnerup oqaluffeqarnerullu tiguneqarnissaanik suliaqarnermi ilaatinneqartoq, taamaaliornikkullu katittarnernut inooqatigiittarnernullu tunngasutigut apeqqutit ilanngullugit.

Taamatut oqaaseqarlutik Naalakkersuisut siunnersuut maanakuugallartoq itigartinneqassasoq innersuussutigaat. Danmarkimi pineqartunut tunngasuni suaassuteqatigiit immikkut ittunik pisinnaatitaaffealissappata Naalakkersuisuniit Biskoppi saaffigineqartumaarpoq pineqartuni ritualit nutaat eqqartorneqarnissaat pillugu.

Inatsisartuni amerlanerussuteqartut kissaatigissappassuk Naalakkersuit Danmarkimi ministeriaqarfimmut susassaqarfimmut akisussaasumut saaffiginnissinnaapput.